

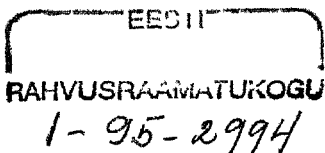
Ameerika Ühisriikide sõjavägedes
maksvad

DOKTRIINID, PRINTSIIBID JA METOODID.

SV. ÕPETUSKOMITEE VÄLJAANNE.
1923.

Käesolev väljaanne on tõlge Ameerika Ühisriikide õppemäärustikkude üldise osa: „Doktriinid, printsiibid ja meetodid“ ametliku väljaande järele, mis kokku seatud sõjaväe staabi ülema kindral John J. Pershing'i juhatusel ja kinnitatud sõjaministeeriumis Washingtonis 23. detsembril 1921 aastal.

SISUKORD.

	Lhk.
Sõjaline õpe*)	5
Sõja-doktriin	6
Sõja-prinssiibid	7
Sõja-metoodid	7
Õppe-doktriinid:	
Üldised alused	7
Püütav eesmärk	8
Põhiväeliik	8
Üksikud väeliigid	8
Lahingväeliigid	8
Lahingväeliikide üksused	9
Ühendatud väeliigid	9
Jalgvägi	10
Ratsavägi	10
Välikahurvägi	11
Ranna-kahurvägi	12
Õhujõud	13
Inseneriväed	14
Sideteenistus	16
Mittevõitlejad väeliigid	16
Õppe-prinssiibid	17
Õppe-metoodid:	
Kõik metoodid	18
Progressiivsus	18
Eesmärk	19
Aja kokkuhoidmine	19
Praktiline süsteem	19
Detsentralisatsioon	19

*) Sõnaga „õpe“ on mõeldud ingliskeelne „training“ — suurema ulatusega mõiste kui „õppimine“, „drill“ „väliõpe“. —

	Lhk.
Sõjalise õppe üldine süsteem:	
Kogu sõjaline õpe	20
Eesmärk	20
Vastutus	21
Sõjaväe koosnemine	21
Rahuaegne õpe	21
Sõjaaegne õpe	21
Ringkonna ülemate õppetegevus	22
Väeliigi ülemate õppetegevus	23
Miilita büroo õppetegevus	24
Väljaanded	25
Väljaõppe normid	25
Meelelahutus	25
Kehaline kasvatus	26
Moraalsus	26
Õppe-abinõud	26
Väeosa õppe süsteem:	
Väeosa õpe	26
Vastutus	26
Õppe vahendid	27
Läbivõetavad ained	27
Administratsioon	27
Õppimine	28
Isiklik hool	28
Väeosa koolid	29
Ametkoolid	30
Drill	30
Taktikaline õpe	31
Korpuse piirkonna õppekeskkohad	32
F ja jaotus	32
Programmid ja õppekavad	33
Inspekteerimine	34

§ 1. SÕJALINE ÕPE. — Sõjalist õpet sõjaväes peavad juhtima alljärgnevad juhendid, mille täitmise kõrgem järelvalve on sõjaministeeriumi ülesandeks.

§ 2. SÕJA-DOKTRIIN. — Sõja-doktriin on rahva jõudude erilistes tingimustes tarvitamise teooria ja põhjeneb rahvuslikule iseloomule ja ressursidele. Kui kord on otsustatud sõda pidada, siis peab sõjategevus sündima vaenlase territooriumil, ja ära kasutama peab kõik rahva ressursid — vaimlised ja füüsilised — otsustava, kiire ja edurikka tagajärje saavutamiseks.

Sõjaväe ülesandeks on järjekult — kiirelt ja tagajärjekalt ära kasutada rahvuslike ressursse — parlamendi poolt lubatud, eriliste tingimuste tõttu nõuetavas ulatuses — ja võita vaenlase tahtmist kõigi kättesaadavate abinõudega. Päämiseks eesmärgiks peab olema vaenlase sõjariistus jõudude hävitamine; viimane nõuab strateegilise ja taktikalise pealetungi alustamist ja jätkamist kuni eesmärgi saavutamiseni. Strateegiline ja taktikaline kaitseseisukord on lubatud ainult ajutisena abinõuna, et

vastu tulla jõu kokkuhoidmise printsiibi nõuetele (par. 3).

Kõik sõjaplaanid, õppe- ja sõjaline tegevus peab põhjenema sellele doktriinile ja olema kooskõlas selle ülesandega.

§ 3. SÕJA PRINTSIIBID — Sõja põhi-
printsiibid on järgmised:

- a) eesmärgi printsiip;
- b) pealetungi printsiip;
- d) massi printsiip;
- e) jõu kokkuhoidmise printsiip;
- g) liikumise printsiip;
- h) ootamattuse printsiip;
- i) julgeoleku printsiip;
- k) vastastikuse koostöö printsiip.

Need printsiibid on muutmatud. Nende käsitlemine muutub vastavalt olukorrale, mille põhijoonteks on aeg, ruum ehk kaugus, maastik, ilmastik, võrdlev tugevus, kaasa arvatud füüsilised ja distsiplinaarsed tegurid, nagu arv, moraal, ühendusteed, varustus, relvastus. Nende õige tarvitamine moodustab tõelise sõjakunsti mõõdupuu ja iga ohvitseri kohuseks on omandada õige arusaamise nende tõelise tähenduse kohta uurimise teel, iseäranis ajaloo uurimisega, mõtlemisega, praktikaga, mitte ainult puht sõjalises tegevuses, vaid ka administratsioonis ja majanduslikes operatsioonides. Kõik praktilised sõjalised probleemid nii kaardil kui ka väljal, peab läbi uurima ja nende hindamisel ära tähendama, kuidas on tarvitatud kindlaksmääratud sõjalisi printsiipe. Kõik tegelikud

sõjalised operatsioonid tulevad kavatseda ja läbi viia kooskõlas nende printsiipidega.

§ 4. SÕJA-METOODID. — Sõja-metoodid on abinõud, mida tarvitatakse ülaltoodud sõjaliste printsiipide läbiviimiseks; nad peavad sisaldama kõike inimesele kättesaadavaid abinõusid vaenlase füüsilise, vaimlise ja moraalse jõu võitmiseks ja tema tahte murdmiseks. Esimeseks nendest on vaenlase päämiste relvastud jõudude füüsiline hävitamine. Kõigi ohvitseride ja sõdurite kohuseks on leida ja täiendada metoode aja, ruumi, maastiku ja ilmastiku raskuste võitmiseks, oma tegevuse, moraali, ühendusteede, varustuse ja relvastuse parandamiseks ja kõigiks inimlikkudeks jõupingutusteks, et vaenlasele sünnitada võimalikult suuremat kahju. Kõik meetodid peavad olema julged ja agressiivsed; nad peavad olema märgitud vankumata tahtega suruda vaenlasele peale meie oma tahtmist. Ükskõik milliseid abimeetode ka tarvitatakse — strateegilisi, taktikalisi, mehaanilisi ehk moraalseid, — otsustavaks meetodiks on ikkagi füüsiline kokkupõrge kuuliga ja täägiga. — Otsustav on inimlik element.

ÕPPE - DOKTRIINID.

§ 5. ÜLDISED ALUSED. — Allpool järgnev doktriin peab juhtima õpet sõja-vaes. Miskit sellele vastukäivat ei tohi õpetada.

§ 6. PÜÜTAV EESMÄRK. — Õppega püütavaks eesmärgiks on võimaldada sõjaväele edustada pealetungivat sõjapidamise viisi. Ehk küll õpetamine peab mõnes osas tegutsema kaitse ja politsei doktriiniga, peab sõjavägi ikkagi täielikult tundma, et ainus abinõu otsustava lõpu saavutamiseks on pealetungi sõda ja iga sõjaväelane peab läbi imbuma pealetungi vaimuga.

§ 7. PÕHIVÄELIIGID. — Jalgvägi on põhiväeliigiks ja tema edust oleneb sõjaväe edu. Kõik teised väeliigid on organiseeritud, varustatud ja väljaõpetatud eesmärgiga abistada jalgväge tema vajadustes, tegevustes ja sõjalistes meetodides.

§ 8. ÜKSIKUD VÄELIIGID. — Iga üksiku väeliigi peab välja õpetama, peale tema erilise õppe, veel järgmistel aladel:

- a) koostöötamises teiste väeliikidega;
- b) sideteenistuses omavahel ja kõigi naabruses tegutsevate väeliikidega;
- d) varustamises;
- e) kohalikus julgeolekus iga võitleva väeliigi suhtes.

§ 9. LAHINGVÄELIIGID. — Iga lahingväeliiki õpetatakse peale tema erilise õppe rahuajal veel sisemiste rahutuste mahasurumise taktikas, mille juhtivaks doktriiniks on jõudude demonstreerimine, millele vajaduse korral järgneb nende kiire ja otsustav tarvitamine. Sõja ajal piiratakse see õpeosa eriliselt määratud üksustega.

§ 10. LAHINGVÄELIIKIDE ÜKSUSED.

— Lahingväeliikide üksuseid ei õpetata kahesugustele ülesannetele, s. o. väeliigile mitte omastele tegevustele, välja arvatud need, mis tarvilikud oma väeliigi ülesannete täitmiseks. Kui aga sõjaaja tingimused näitavad, et mõni väeliik on teataval ajal vähema tähtsusega, siis võib selle väeliigi organisatsiooni ja meeskonna määrata ka kohuste täitmisele, mis normaalses olukorras on mõne teise väeliigi ülesandeks. Sarnaste kohuste täitmisel muutuvad selleks määratud meeskonnad ja organisatsioonid selle väeliigi osaks, mille juurde nende teenistus kuulub, ja neid varustatakse, õpetatakse ja kooskõlastatakse nende tegevus selle väeliigi doktriiniga, printsipiidega ja meetodidega selle väeliigi ülema järeelvalve all.

§ 11. ÜHENDATUD VÄELIIGID. —

a) Iga väeliigi peab välja õpetama, peale tema erilise õppe, koostöötamise tegevuses, mida nõuetakse temalt kui mitmest väeliigist koosnevalt üksuse osalt. Nõuetav on iga väeliigi omaduste, jõudude ja tegevuspiiride tundmine ühise lahingu suhtes.

b) Selle läbiviimiseks tuleb kokku koguda täielik diviis. Puuduvad elemendid tähendatakse ära ehk oletatakse ja iga üksuse õpe sünnib nii, et igal üksusel ja isikul tuleks täita temale omaseid kohuseid diviisis, mis võib tegutseda iseseisvalt ehk suuremate jõudude osana.

§ 12. JALGVÄGI. — a) Jalgväe päämised relvad on püss ja täak ja lõpulik edu oleneb nende osavast ja agressiivsest tarvitamisest. Kõik teised relvad on abirelvad.

b) Väeliigi põhidokriinid on:

1) jalgvägi ei jää kunagi lõpulikult tegevusvõimetuks; tema võib alati edasi liikuda, tehes veel teise sammu ja veel teise laske;

2) seisukohta ei tohi kunagi maha jätta, välja arvatud kõrgema ülema erilise käsu puhul.

d) Sellele väeliigile õpetatakse:

1) laskeasjandust, kasvatades usaldust püssi tule jõusse ja täagisse kui moraalsesse ja hävitavasse tegurisse;

2) kindlat otsustust — astuda vaenlasega käsitsi võitlusesse;

3) kerget, kiiret ja paenduvat marssi ja manööverdumist igasuurustes üksustes;

4) öösist tegevust, tegevust metsas;

5) abirelvade tarvitamist;

6) luure- ja valveteenistust;

7) varjendite ja tõkete ehitamist;

8) positsiooni valikut, oma alla võtmist ja korraldamist.

§ 13. RATSAVÄGI. — a) Päämised relvad nende tähtsuse tõttu on püss, püstol ja mõök. Tema teised relvad on abirelvad. Liikuvus, tulejõud ja hoogne löök on selle väeliigi olulised iseloomu jooned.

b) Seda väeliiki õpetatakse aladel:

1) võimes kergelt, kiirelt painduvalt marssida ja manööverdada igasuurustes üksustes; alal hoida nii hobuste kui sõdurite vastupidavust ka suurtel kaugustel, olles alati valmis veel uutele jõupingutustele;

2) tulijõu arendamist suurema määrani vastavates taktikalistes formatsioonides ilma liikuvuse nõrgenemiseta;

3) nõuetava oskuse omandamist ümberkäimises kõigi relvadega, millega varustatud;

4) kombineeritud tegevuses ratsa ja jalgsi; tegevuses jalgsi; tegevuses ratsa, eriti väiksemate üksustega;

5) strateegilises luures, ühenduses õhujõududega; taktikalises luures ühes valvetenistusega; katekaitses; tähtsate punktide valdamises ja hooldamises, tagaajamises, taganemise katekaitses, kallaletungimises vaenlase ratsaväele, retkide toimetamises vaenlase varustuse ja ühendusteede süsteemi, sõlmede ja teiste vääriliste punktide peale;

6) kiires hävitamistöös; varjendite ja tõkete ehitamises.

§ 14. VÄLIKAHURVÄGI — a) on kahurvägi, mis saadab sõjaväge väljal ja sisaldab kerge-kahurväe, ratsa-kahurväe, piiramis-kahurväe (raske) ja mägikahurväe. Tema päämiseks relvaks on kahur. Tema teised relvad on abirelvad. Sellel väeliigil ei ole iseseisvat ülesannet; ta on olemas

ainult teiste väeliikide, iseäranis jalgväe abistamiseks lahingväljal, kuid tema abi on alati ja tingimata tarvilik, väljaarvatud väiksed tegevused. Tema oluliseks iseloomujooneks on tulijõud.

b) Seda väeliiki õpetatakse aladel :

1) liikuvuses marsil ja manööverdamisel;
2) positsiooni valikus, oma alla võtmises ja korraldamises;

3) kiires ühenduste loomises ja alalhoidmises;

4) tule hindamises ja parandamises;

5) tulistamises;

6) tule liikuvuses;

7) laskemoonaga varustamises;

8) abirelvade tarvitamises.

§ 15. RANNA-KAHURVÄGI — a) on kahurvägi, mille hulka kuuluvad ranna- ja maakindlustuste liikumatud ja liikuvad elemendid, raudtee-kahurvägi, õhujõudude vastane kahurvägi ja kaevikute mortiiirkahurvägi. Tema päämiseks relvaks on kahur, õhujõudude vastane kahur ja veealune miin. Tema teised relvad on abirelvad. Sellel väeliigil on iseseisev ülesanne — hoida piirkonda oma kahurite ulatuses puhtana vaenlase laevadest ja ära hoida möödaliikumist. Raske kahurite tegevus ranna- ja maakindlustustes on abitegevuseks ühendatud lahingväeliikidele. Tema oluliseks iseloomujooneks on tulijõud.

b) Seda väeliiki õpetatakse aladel :

1) mõjuva tule avamises minimaalse ajaga, — iga selleks määratud kahuri poolt, iga märgi pihta tule ulatuses, — ja sarnase tule ülalhoidmises maksimaalse kiirusega ;

2) tule liikuvuses ;

3) veealuse varustuse kiires sisseseadmises, korrashoidmises ja vastavas tegevuses ;

4) positsiooni valikus, oma alla võtmises ja organiseerimises alaliste ranna- ja maakindlustuste liikuvate elementide jaoks ;

5) tule hindamises, märkide vaatlemises ja identifitseerimises ;

6) mitmesuguste kaitseelementide kordineerimises ;

7) koostöötamises laevastikuga ;

8) relvadega tegutsemises neil juhtumistel, mil normaalne sissesead on rikkes ehk tegevusetu ;

9) kauguse määramises laskekõla järele ;

10) abirelvade tarvitamises ;

11) kindlustuste ja nende varustuse eest hoolitsemises ja korrashoidmises.

§ 16. ÕHUJÕUD. — Selle väeliigi päämiseks varustuseks on lennukid, õhukuulipildujad, kahurid ja pommid. Tema abivarustuseks on side ja pildistamise aparaadid. Selle väeliigi ülesandeks on sõjapäe õhuvarustuse eest hoolitsemine ja tegevus.

b) Seda väeliiki õpetatakse aladel :

1) võimalikult suurema oskuse omandamises igasuguses lendamises, kaasa

arvatud kiire manööverdamine mitmesuguste üksustena ja õhu-navigatsioon;

2) tavavas laskmises kuulipildujatest, kahuritest ja pommidega;

3) strateegilises ja taktikalises vaatluses ja luures;

4) kallaletungimises märkidele õhus, maas ja vee peal;

5) koostöötamises teiste väeliikidega ja laevastikuga;

6) ühenduse alalhoidmises igasugustes tingimustes;

7) abivarustuse tarvitamises.

§ 17. INSENERIVÄED. — a) Inseneriväe päämiseks tegevuseks on suurendada insenerihituste abil teiste lahingväeliikide lahingvõimet. Selle tõttu on põhidoktriiniks see, et iga insenerihitus, olgu kui tahes osavalt plaanitsetud ja täidetud, on kasuta seni, kuni ta ei ole läbi viidud kooskõlas sõjalise eesmärgiga, ja et äärmine tugevus ja kestvus on väliehituses kõrvalise tähtsusega teguriks, ja et tuleb täita ainult otsekoheseid nõudeid.

b) Erilistel tingimustel tegutsevad inseneriväed samutigi, nagu jalgvägi või ratsavägi, kooskõlas diviisiga, mille juurde nad määratud; neid peab sellekohaselt välja õpetama.

c) Peale varustuse, mis tarvilik päämise tegevuse täitmiseks, varustatakse inseneriväed veel püssiga ja teiste sarnaste relvadega, mis ei takista nende insenerilise võime täielist väljaarenemist.

d) Kõigile insenerivägedele antakse tarvilik alusõpe, et tagada nende liikuvust, ühtekuuluvust ja enesekaitsejõudu.

e) Lahinginsenerivägesid õpetatakse aladel:

1) tõkete ehitamises ja purustamises;
2) instrumentidega ja materjaliga varustamises;

3) kaartide ettevalmistamises ja nendega varustamises;

4) teede, raudteede ja sildade, jõgedest ehk muist takistustest ülemineku abinõude väljavalikus, ehitamises ja korrashoidmises;

5) peavarju ehitamises inimestele ja loomadele;

6) kaitsepositsioonide valmistamises;

7) veega varustamises;

8) sõjalises mäeasjanduses;

9) mehaniliste ja elektri sisseseadete ehitamises ja nendega töötamises;

10) jalgväe ehk ratsaväe jaoks ettekirjutatud ainetes, olenedes diviisi laadist, mille juurde määratud ja määral kuivõrd seda lubavad relvad, millega varustatud.

f) Erilisi insenerivägesid õpetatakse vastavalt nende erialale:

1) kaartide valmistamises ja paljundamises;

2) raudteejoonte väljavalikus, ehitamises, korrashoidmises ja töötamises;

3) ehitustöodes, nagu teed, veeteed, hooned, muulid, sillad, veevärgid, mehaanilised ja elektri-sisseseaded, nende korrashoidmises ja nendega töötamises;

4) puutöodes;

5) kamuflaash - materjaliga varustamises, korrashoidmises ja selle tarvitamise järelvalves ;

6) kaupluste ja varustusladude tegevuses ;

7) kantavate, ujuvate ja kinniste sildade ehitamises ja korrashoidmises.

§ 18 SIDETEENISTUS. — a) Sideteenistuse päämiseks tegevuseks on sidejoonte sisseseadmine, korrashoidmine ja nendel töötamine.

b) Seda väeliiki õpetatakse aladel :

1) kiires ja iseseisvas tegevuses väikeste osadena sidejoonte ja jaamade sisseseadmisel, parandamisel ja nendega töötamisel ;

2) telefoni, telegraafi ja raadio väliseseadete tundmises ;

3) kõigi päämiste sidejoonte ja abisüsteemide tundmises asukoha piirkonnas ;

4) koostöötamises kõigi väeliikidega sidesüsteemide sisseseadmisel, korrashoidmisel ja kasutamisel.

§ 19. MITTEVÕITLEJAD VÄELIIGID. —

a) Need on olemas ainult lahingväeliikide tarbeks, ja nii rahu kui ka sõja ajal, tegutsedes lahingväljal ehk seljataguses, on nende ülesandeks tehnilise, administratiivse ja varustusteenistuse täitmine, millest oleneb lahingväeliikide edu.

b) Iga mittevõitlevat väeliiki õpetatakse vastavalt teenistusele, mille jaoks ta määratud, ja teistsuguste väeliikide, iseäranis lahingväeliikide teenistuses nii palju kui see võimalik.

ÕPPE - PRINTSIIBID.

§ 20. KÕIGI ÕPETE ALUSED. — Kogu õpe peab tugenema printsiibile — ergutada ja arendada rahvuslikke isiku iseloomujooni, nagu initsiatiiv, eneseusaldus ja püsivus otsuse läbiviimises, ja nii kujundada neid iseloomujooni, et nad alati vastaks ülema seaduslikule juhtimisele. See nõuab iga isiku arendamist kõige suuremal määral füüsiliselt ja vaimliselt ja võimalikult suuremat tagajärjekust oma ametile vastavas spetsialiseerumises, samuti ka tema alalist valmisolekut ülemuse nõudmiste täitmiseks ja oma meeskonna tegevuse õppimist. Samasuguseid iseloomujooni peab arendama ka igas organisatsioonis. Teatavad muutmatud printsiibid juhivad seda tegevust. Neid tuntakse harilikult järgmiste pealkirjade all, ja iga ohvitseri kohuseks on põhjalikult tutvuneda nende teooriaga ja läbiviimisega.

a) Füsioloogia — terve, tugeva ja vastupidava keha arendamine ja alalhoidmine; vastavalt — terve tugev ja ergas vaim; mõlemate tegurite maksimaalne koordineatsioon.

b) Kasvatus — õppe lihtsustamise eesmärgiga arendada oskust faktide hindamises ja kujundada mõistust.

d) Moraal. — Individuaalne ja kollektiivne, olles vaimliseks aluseks, millele põhjeneb füüsiline ja vaimline jõupingutus.

e) Distsipliin. — Ülespidamine, mida iseloomustab kõikide käskude rõõmus ja

heatahtlik täitmine, määrustikuliste nõuete järel käimine, järeljätmatu püüdmine antud intsiatiivi piirides; ta avaldub väleduses, korralikus välimuses ja tegudes, isiklikus puhtuses, riiete korralikkuses ja ülemate austamises.

g) Psühholoogia. — Oskus tähele panna ja õieti hinnata olukorra olulisi ise-loomujooni.

h) Moraalsus. — Tähtis füüsiliseks ja vaimliseks heaoluks.

Tähtsaks osaks igas õppes on õpetamine, kuidas õpetada teisi.

ÕPPE-METOODID.

§ 21. KÕIK METOODID. — Kõik meetodid peavad olema progressiivsed, omama kindla eesmärgi, mida püütakse saavutada minimaalse ajaga; nad viiakse läbi desentralisatsiooni printsiipidel, kasutades igal võimalikul juhtumisel praktilist süsteemi.

§ 22. PROGRESSIIVSUS — Iga isiku ja üksuse kohused võetakse läbi üksikute osadena ja need osad korraldatakse loogilise progressiivsusega. Väljaõppe kohta määratakse kindlaks normid ja ei asuta varem uute elementide juurde, kui eelmise kohta ei ole täidetud minimaalsed normid. Nõuetav on õige täitmine ja täpipealsus, iseäranis mehaanilise tegevuse juures; kiirus omandatakse praktikaga. Mehaanilisi liigutusi peab seni harjutama, kuni nende korralik ja kiire täitmine saab teiseks loomuseks isegi kõige vastandlikumates tingimustes. Õpe peab olema mit-

mekesine ja kordamist ei tohi kunagi viia füüsilise ja vaimlise kurnamiseni.

§ 23. EESMÄRK. — Igal õppejärgul peab olema selgesti kindlaksmääratud eesmärk, mida peavad tundma õppijad, ja õpet selle eesmärgi saavutamiseks peab toimetama energiliselt ja intelligentset. Igal tegevusel peab olema selgesti arusaadav eesmärk; selle suhtumine õpeainele, tervikuna nii õppimises, drillis kui ka praktilises tarvitamises, peab olema lahutamatu.

§ 24. AJA KOKKUHOIDMINE. — Ülesseatud väljaõppenorme peab saavutama minimaalse ajaga; see ei ole mitte ainult sõjaajal tingimata tarvilikuks kokkuhoidmise abinõuks, vaid ka teguriks, mis avaldab suurt mõju õpetatavate isikute moraali ja initsiatiivi peale.

§ 25. PRAKTILINE SÜSTEEM. — Praktilist süsteemi peab tarvitama igas õppes. Järjekult peab iga teoreetilise ehk praktilise probleemi lahendamisel, kõige lihtsamast kuni kõige kaugemale ulatavani, looma ettekujutatava, kuid tõelikkusele ja sõjatingimustele vastava seisukorra. Peab esitama kõik elemendid, mis tingivad probleemi lahendust tegelikus lahingus ja andma võimaluse tarvitada selles seisukorras vastavaid printsiipe ja metoode.

§ 26. DETSENTRALISATSIOON. — Vasutus õppe eest on üks juhtimise funktsioonidest ja seepärast on iga ülema kohuseks esitada alluvatele ülematele nõudmisi läbivõetavate ainete ja normide kohta ja määrata aeg, mille jooksul see peab läbi

viidama. Abinõud ja meetodid antud ülesande täitmiseks jäetakse täielikult alluva enda hooleks, kui aga need meetodid ja abinõud on ebakohased ehk kui järelvalvest selgub, et alluv ei täida oma ülesannet, siis peab tarvitama parandavaid abinõusid: edaspidine näpunäidete andmine juhtimise kohta, juhtimisest vabastamine ehk teenistusest kõrvaldamine.

SÕJALISE ÕPPE ÜLDINE SÜSTEEM.

§ 27 KOGU SÕJALINE ÕPE. — Kogu sõjalist õpet toimetatakse kooskõlas ülaltoodud doktriinidega, printsiipidega ja meetodidega; ta peab vastama alljärgnevale süsteemile.

§ 28. EESMÄRK. a) Õppe-eesmärk (regulaar-sõjaväes, rahvuslikus kaitseväes ja organiseeritud reservis) nii koolides kui ka praktilises väeosas õppuses rahuajal on:

1) seaduseandliselt lubatud üksuste ettevalmistamine edukaks välitegevuseks;

2) ohvitseride, allohvitseride, spetsialistide ja kaadri loomine arvul, mis tähtsuse rahuaja üksustele ja täieliku kiire mobilisatsioonil läbiviimiseks;

3) ettevalmistus sõjaks;

4) sõjateaduste, sõjakunsti ja sellega ühenduvate õppemetoodide arendamine.

b) Sõjaajal on eesmärgiks luua minimaalse ajaga minimaalsete väljaõppe normide järele ettevalmistatud üksusi ja isikuid arvul, nagu seda nõuab olukord.

§ 29. VASTUTUS. — Sõjaväe õppe kõrgem järelvalve, koordineerimine, kontrollimine ja vastutus selle eest kuulub sõjavägede staabi ülemale, kes toimetab seda ringkonna ülemate ja üldiste teenistuskoolide läbi. Sõja ajal on peastaap oma jõudude õpetamiseks suurel määral iseseisev. Andmed, millele põhjendatakse õpe, tulevad frondilt ja tarvitatakse otsekohe operatsioonide teatril ja peastaabi soovitusel võetakse nad tarvitusele vägede õpetamises seljatagusel. Kindralstaabi valitsus ja väeliikide ülemad tegutsevad sellel alal ainult nõuandjatena, kontrollides õpet oma erilistes teenistuskoolides ja eriti neile alluvates väeosades analoogiliselt ringkonna ülematele.

§ 30. SÕJAVÄE KOOSNEMINE. — Sõjavägi koosneb regulaar-sõjaväest, föderaal-teenistuses olevast rahvuslikust kaitseväest ja organiseeritud reservidest. Sõjalist õpet ja kasvatust peab nii juhtima, et välja areneks ühtlane sõjavägi ühtlaste normide järele, vaatamata organisatsiooniliste allikate peale.

§ 31. RAHVAAEGNE ÕPE. — Sõjaväge õpetatakse ringkonna ülemate ja väeliikide ülemate asutuste kaudu.

b) Miilitsabüroo ülem avaldab käsked ja juhendeid sõjaministeeriumi poolt kinnitatud kavade edukaks käsitamiseks mitte föderaal-teenistuses oleva rahvusliku kaitseväge õpetamisel.

§ 32. SÕJAAEGNE ÕPE. — a) Sõja ajal juhitakse õpet samade asutuste kaudu

ja samal kombel, nagu eelmises paragrahvis ette nähtud.

b) Isikud ja väeosad täisjõulistes üksustes viiakse üle peastaabi alla, õpetatult vähemalt minimaalsete normide järele. Pärast seda kui on saavutatud ühtlane väljaõpe, tehakse kõik ümberpaigutused peastaabi nõudmisel.

§ 33. RINGKONNA ÜLEMATE ÕPPE-TEGEVUS. — Ringkonna ülema eriline õppe-tegevus nii rahu kui ka sõjaajal:

a) õppe järelvalve ja vastutus selle edu eest kõigi isikute juures ja kõigis üksustes, organisatsioonides ja asutustes oma ringkonna piirides, kooskõlas sõjaministeeriumi poolt avaldatud doktriinidega, välja arvatud niivõrd, kui võrd see on välja võetud tema kontrolli alt sõjaministri poolt.

b) kõigi sõjaväeliste tegevuste inspekteerimine isiklikult ehk oma esitajate kaudu oma ringkonna piirides, väljaarvatud need, mis sõjaministeeriumi poolt tema kontrolli alt ära võetud;

d) alluva isikliku koosseisu õpe;

e) sarnaste väeosa koolide ellu kutsumine, mis võivad tarvilikud olla sõjaministeeriumi poolt avaldatud juhtimise poliitika põhjal;

g) rahvusliku kaitseväge, organiseeritud reserve ja reservohvitseride õppekorpuse üksuste õppe järelvalve oma ringkonna piirides, ühtlasi ka isikliku koosseisu tegevusvõime ülalhoidmine ja informatsiooni ning plaanide korraldamine mobilisatsiooni kiireks läbiviimiseks, kooskõlas sõjaminis-

teeriumi poolt avaldatud juhenditega. Rahvuslik kaitsevägi allub otsekohe ringkonna ülematele ainult siis, kui ta kutsutakse ehk komandeeritakse föderaalteenistusse. Ringkonnaülema võim on järelikult seadusega piiratud ja peab avalduma kooskõlas sõjaministeeriumi juhtimise poliitikaga, mis avaldakse miilitsa büroo ülema kaudu, ja peab sisaldama järelvalve kõigi sõjariistade ja väliõppe kohta, kaasa arvatud väliõppus üksikult ehk ühes teiste väeliikidega, ja kõigi instruktorite, nii ohvitseride kui all-ohvitseride, kontroleerimine, kes määratud ringkonna piiridesse;

h) rahvusliku kaitseväge ja organiseeritud reservide ohvitseride õppe jaoks asutavad ringkonna ülemad vastavad koolid, mida juhitakse kooskõlas sõjaministeeriumi poolt avaldatud eriliste määrustega ja juhenditega.

§ 34. VÄELIIGI ÜLEMATE ÕPPETE-GEVUS. — Väeliigi ülemate eriline õppe-tegevus on nii rahu kui ka sõja ajal:

a) informatsiooni muretsemine ja nõuandmine kõigi oma väeliigisse puutuvate küsimuste kohta;

b) oma väeliigi eriliste koolide ja asutuste otsekohene järelvalve ja kontroleerimine;

d) oma väeliigi õppe-doktriini formuleerimine ja arendamine, kooskõlas sõjaministeeriumi poolt avaldatud doktriiniga;

e) oma väeliigi tarvitamise ja õppe kohta käivate käsiraamatute ja õppeliteratuuri muretsemine sõjaministeeriumi kõr-

gema järelvalve all ja õppematerjaalide ja varustuse eest hoolitsemine ;

g) koostöötamine teiste asjast huvitatud väeliikidega oma väeliigi relvastuse ja varustuse arendamiseks ja selle kohta käivate ettepanekute esitamine staabi ülemale ;

h) ettepanekute esitamine oma väeliigi üksuste organisatsiooni kohta ;

i) ettepanekud oma väeliigi üksuste kohta, kaasa arvatud oma väeliigi üksused rahvuslikus kaitseväes, organiseeritud reservides, reservohvitseride õppekorpuses ja teistes asutustes, samuti kõigi selle kohta, mis puutub nende organisatsioonisse, varustusse, üldisesse administratsioonisse ja teguvõimsuse alalhoidmisse ;

j) koostöötamine kindral - adjutandiga oma väeliigi isikliku koosseisu asjus ja oma väeliigi ohvitseride soovitamise eriliste teenistusharude jaoks teenistuskoolides, tehnilistes, elukutselistes ja teistes kasvatuslistes asutustes ja teiste sarnaste kohuste jaoks.

§ 35. MIILITSA BÜROO ÕPPETEGEVUS. — Selle büroo kohuseks on rahvusliku kaitseväge valitsemine ja arendamine, kooskõlas sõjaministeeriumi poolt kinnitatud juhtimise poliitikaga ja kavadega, samuti — käskude ja juhendite avaldamine sõjaministeeriumi poolt kinnitatud õppekavade elluviimiseks mitte föderaalteenistuses oleva rahvusliku kaitseväge jaoks.

§ 36. VÄLJAANDED: — a) Sõjaministeeriumi väljaanded, kinnitatud ja legaliseeritud, moodustavad aluse, millele põhjeneb väljaõpe ja kasvatus sõjaväes.

b) Peale sõjaministeeriumi väljaannete võib sõjalise kasvatus ja õppe juures abinõudena tarvitada veel sõjaministeeriumi poolt heakskiidetud raamatuid, mis kokku seatud üldiste ja eriliste teenistuskoolide kogemuste ehk teistsuguste allikate põhjal.

d) Ülalmainitud väljaannete nimestikud avaldatakse aegajalt sõjaministeeriumi poolt, kui soovitatav bibliograafia ohvitseride jaoks.

§ 37. VÄLJAÕPPE NORMID. — Väljaõppe normid avaldatakse aegajalt sõjaministeeriumi poolt ühes ligikaudse aja- jaotusega nende normide saavutamiseks ja liigitamise ning katse meetodide kõlblikkuse hindamiseks. Sõjaministeeriumi normide, ajajaotuse ja katsemääruste puudumisel määratakse need kindlaks alluvate ülemate poolt.

§ 38. MEELELAHUTUS. — Sõduri vaba aja mõistlikku kasutamist peab soodustama. Ülemad on kohustatud hoolitsema oma alluvate rahulolemise ja heaolu eest. Meelelahutusteks on muusika, dramaatilised ettekanded, teenistuskubid, kirjavahetus, raamatukogud ja ühine koostöötamine. Nende tegevuste arendamiseks antakse juhtidele kõrgemate juhtide ja sõjaministeeriumi poolt kõike võimalikku abi.

§ 39. KEHALINE KASVATUS. —

a) Kehaline kasvatus on sõjalise õppe osa ja kuulub seepärast juhtimise tegevuse hulka.

b) Võimlemine, elustavad ja vaimu teritavad harjutused, ühismängud, hulgaline atleetika ja võistlusmängud peavad kuuluma õppekavade hulka. Iseäranis peab püüdma leida vastavaid kehalise kasvatusnorme kõigi isikute jaoks ja tähele panema individuaalsete võimete puudusi ja iseäraldusi.

§ 40. MORAALSUS. — Ohvitserid-ülemad peavad andma oma toetust ja abi vaimulikkudele ja teistele kohastele asutustele, mille ülesandeks on moraalise kasvatusprobleemide lahendamine, iseloomu kujundamine ja sõduri usulik juhtimine.

§ 41. ÕPPE ABINÕUD. — Sõjalise õppe süsteem jaguneb:

- a) väeosa õppeks,
- b) koolide õppeks

VÄEOSA ÕPPE SÜSTEEM.

§ 42. VÄEOSA ÕPE. — Väeosa õpe on isikute ja üksuste ettevalmistus lahinguks ja sisaldab: õppimise, drilli, praktilise tarvitamise, kasvatava, elukutse- lise, meeltlahutava ja moraalise õppe. See kuulub juhtimise tegevuse hulka.

§ 43. VASTUTUS. — a) Iga üksuse õppe järelvalve, koordineerimine, kontrollimine ja vastutus selle eest, kaasa

arvatud tarviliste spetsialistide ettevalmistamine, kuulub nende üksuste ülematele. Nende staabid tegutsevad sellel alal ainult nõuandjatena.

b) Ülema vastutus temale alluva üksuse õppe eest ulatab iga alluva isiku ja üksuse osa kohta, kuid meetod, mida tarvitab iga juht selle kohuse täitmisel, ei ulata iga alluva ülema poolt omas üksuses tarvitava tegeliku õppe juhtimise kohta, vaid ainult selle järelvalve kohta, jättes iga alluva üksuse ülemale täieliku iseseisvuse oma tegevuse piirides ja hoides teda täielikus vastutavuses tagajärgede eest.

§ 44. ÕPPE VAHENDID. — Juhtivate ohvitseride kätes on väeosa õppe-vahenditeks drill, väliõppused, väeosa koolid ja ametkoolid.

§ 45. LÄBIVÕETAVAD AINED. — Organisatsiooni ehk üksuse, suure ehk väikse, iseloom, olenedes neile etteseatavatest ülesannetest, määrab kindlaks ained, mille õppimine on nõuetav, ja kõik ülemad vastutavad selle eest, et kõik neile alluvate üksuste eduka tegevuse jaoks tarvilikud ained oleks sisse võetud õppekavadesse. Minimaalsed normid, mida peavad saavutama mitmesugused isikud ja organisatsioonid, avaldatakse aegajalt sõjaministeeriumi poolt.

§ 46. ADMINISTRATSIOON. — Kogu sõjaväe administratsioon peab olema korraldatud alusele, et õppel ja ettevalmistusel tegevaks teenistuseks on päämine

tähtsus. Administratsiooni kohused on oluline nähtus sõjaväelises elus; neid ei tohi hooletusse jätta, kuid neid peab siiski lihtsustama, vähendama ja nende täitmise aja nii korraldama, et nad ei tumestaks sõjavägede väljaõpetamise ja ülalpidamise tõelist eesmärki ja ei segaks selle saavutamist. Ülemad kõigil astmetel peavad nii korraldama asjaajamist neile alluvates organisatsioonides, et ülaltoodud printsiibid oleks täielikult ellu viidud. Korralikult õppest osavõtjate ohvitseride ja meeste arv peab viidama maksimumini, mida võimaldab administratsiooni ja teiste õppe jaoks määratud ajal ettenägemata tekkivate kohuste korralik täitmine.

§ 47. ÖPPIMINE. — Sõja-printsiipide, õpet juhtiva doktriini ja selleks tarvitata- vate kõige tagajärjekamate meetodide tundmaõppimine on tarvilikuks eeltingimu- seks väeosade õppe edukaks läbiviimiseks. Mitmesugustes sõjalise kasvatusesüsteemi moodustavates koolides omandatud tead- miste täiendamise eest peavad hoolit- sema kõigi üksuste ülemad abinõu- dega, mis annavad jooksvaks õppeks tar- vilisi teoreetilisi teadmisi.

§ 48. ISIKLIK HOOL. — a) Peale ettevalmistuse ülema poolt nõuetava ja juhitava õppimisega on iga ohvitseri ja allohvitseri kohuseks pühendada end oma ametis tarviliste teadmiste laiendamisele ja ka sarnaste teiste alade teadmiste oman-

damisele, mis tarvilikud mõistliku koostöötamise tagamiseks.

b) Ohvitseride ja allohvitseride püüdmised saavutada kõrgemaid teadmisi omal alal ja arendada maksimumini oma võimeid peavad leidma tegelikku julgustust ja ergutust kõigi ülemate poolt. Iga ülema kohuseks on toetada ettepanekutega, nõuandmistega ja hoolika juhtimisega kõige paremate abinõude valikut individuaalsete puuduste parandamiseks.

§ 49. VÄEOSA KOOLID. — Need koolid on esimeseks abinõuks kõigi väeliikide ohvitseride, allohvitseride ja teenistuses olevate meeste õppes. Need võivad esineda igal kujul, mis annab edukaid tagajärgi, algades mitte formaalsete koosolekutega, loengutega, demonstreerimistega ja lõpetades formaalsete organiseeritud asutuste ja eriliste instruktoritega, kindla kursusega ja klassiõppimise perioodidega; igal juhtumisel peab õpetuseala olema seotud jooksva õppega ehk esinema selgepiirilise ettevalmistusena selleks. Kõik see viiakse läbi üksuse ehk asutuse ressursidega ja personaaliga. Nende koolide eesmärgiks on:

- 1) värskendavad kursused;
- 2) anda põhiõpetust ohvitseridele, kes ei ole läbi teinud põhikursust erilistes teenistuskoolides;
- 3) anda teenistuskoolides ja ametkoolides omandatud teadmiste ja oskuse lisaks tarvilist taktikalist ja tehnilist õpetust;

4) ette valmistada juhtivat personaali, läbi viia progressiivse õppe kavad ja koor-dineerida ja tagada ühtlust jooksvas õppes;

5) kriitiliselt analüseerida väliharju-tuse ja lahinglaske täitmist.

b) Kõik ohvitserid-ülemad peavad hin-dama väeosa koolide kui õppe vahendite tähtsust, iseäranis nende personaali sõja-lise kasvatuses täiendamises, jooksvas õppe-tegevuses, tarviliste teadmiste värskenda-mises ja erilistes sõjakoolides saadud õpe-tuse täiendamises ehk selle asetäitmises, kui mõned isikud ei ole läbi teinud sar-naseid koole.

§ 50. AMETKOOLID. — Nende koo-lide eesmärgiks on anda üldist kasvatus-list ja elukutselist õpet teenistusse kutsu-tud meestele, et suurendada nende väärtust sõduritena ja kodanikkudena eraellu taga-sipööramisel ja arendada kodanikkude sõjaväele vastavat õpetamist.

§ 51. DRILL — a) Drilli kui teistest õpetamise vormidest erineva õppeosa eesmärgiks on oskuse saavutamine for-matsioonide, meetodide, liikumiste ja hari-liste kohuste mehhanismi täitmises ja dist-sipliini sisendamise ning alalhoidmine.

b) Kohuste osavat vastandlistes tingi-mustes täitmist tagatakse drilliga.

d) Demonstreerimiseks ja tarbekorral manöövrileks ja drilliks peab looma ole-

vate üksuste kõvendamisega ehk ühendamisega sõjaaegse tugevusega üksusi.

§ 52. TAKTIKALINE ÕPE. — Ülemad peavad sagedasti toimetama oma alluvatega (nii isikutega kui ka üksustega) taktikalisi harjutusi, mille juures esineb vaenlase vastutegevus. Nendeks harjutusteks on siseruumis ülesanded ja manöövrid kaardil, väljas — maastikharjutused ilma sõjavägedeta, siis maastikharjutused ühes teenistuse ja ühenduste skeletiga, millele järgnevad ühekülgsed vägede manöövrid. Lõpuks kroonitakse üksuste taktikaline õpe jõudude kahekülgsede manöövritega. Kõik need astmed ja näidatud järjekord on tarvilikud, et hoiduda kasuta võtetest ja ohvitseride ja meeste aja ning töö asjata kulutamisest.

b) Maastikharjutuste suurt väärtust otsustusvõime ja juhtimise vilumuse sisendamiseks ei saa kunagi liialt rõhutada Väiksetele üksustele määratud perioodide ajal peab kõrgemate juhtidega ja nende staapidega sagedasti pidama maastikharjutusi. Nende iseloom peab vastama kõigile kohase uurimise ja järgnevate väeosadega harjutuste ettevalmistuse praktika nõuetele. Ülesanded peavad olema niisugused, mis nõuavad juhilt otsuse tegemist ja harjutavad staape seda otsust ellu viima vastavate käskude abil. Lahkumineku juhtimise ja staabi tegevuse vahel ja omakorda kindralstaabi, tehniliste ja administratiivsete staapide vahel peab selgeks tegema kõi-

gile asjaosalistele. Mitmesuguste peastaa-
pide organiseerimine väljal, staapide ja
peastaapide isikliku koosseisu korralik
tegevus ja side ning ühendusabinõud pea-
vad esinema eriliste uurimuste- ja õppe-
aladena. On väga soovitatav, et kõrgemad
ohvitserid isiklikult valmistaks ette ja juhiks
suuremat hulka maastikharjutusi oma allu-
vatega, mis suurendab mitte ainult nende
isiklikku oskust, vaid ka töö tagajärjekust
isiklikult saavutatud muljete ja alluvate
ligema tundmaõppimise tõttu.

§ 53. KORPUSE PIIRKONNA ÕPPE-
KESKKOHAD. — Need on korpuse piir-
konna ülema käsutada olevad vahendid ja
alluvad tema kontrollile. Nende kohused
ja nende tegevuse suur tähtsus rahvusliku
sõjaväe õppes on kirjeldatud õppekesk-
kohtade määrustikus.

§ 54. AJA JAOTUS. — a) Aasta jao-
tusel õppeperioodidesse ei tehta mingit
vahet garnisoni- ja väliõppe vahel. Kas
õpet toimetatakse siseruumis ehk väljas,
see oleneb täielikult ilmastiku tingimustest
ja õppe nõuetest. Kuid ringkonna ülemad
võivad siiski kindlaks määrata kõige koha-
semad aasta perioodid oma ringkonna
mitmesuguste elementide kombineeritud
väliharjutusteks.

b) Teenistusüksuste, laagri ja asukoha
ülemad määravad aasta perioodi kestvusega
mitte üle viie kuu, mis sisaldab ringkonna
ülema poolt määratud kombineeritud väli-

harjutused ja mille kestvusel on ametkoolid sulatud.

§ 55 PROGRAMMID JA ÕPPEKAVAD.
— Iga üksuse ülema kohus on kokku seada lähemate alluvate üksuste õppeprogrammid ja õppekavad oma üksuse jaoks, mis põhjenevad sõjaministeeriumi käskudele, oma taktikaliste ülemate õppekaskudele ja üksuse õppe käesolevale seisukorrale.

b) Need programmid ja õppekavad määravad kindlaks väljaõppe normid, mida peab saavutama igas kursuse järgus. Ülema poolt üksuse jaoks kokkuseatud õppekavasid ja tema poolt lähemate alluvate üksuste jaoks kokkuseatud programme peab hoolikalt uurima lähem kõrgem taktikaline ülem ja tarbekorral käsutama nende ümbertöötamise.

d) Rahuajal väheneb harilikult aeg, mille haaravad endasse programmid ja õppekavad, kõrgemate üksuste juurest madalamate üksuste juurde. Korpuse piirkonna programmid haaravad endasse harilikult terve kalendriaasta. Kompani ja pataljoni õppekavad haaravad endasse harilikult ainult ühe nädala, et võimaldada vastutulekut ilmastiku tingimustele ja et organisatsioonid, saavutades nõuetavaid norme määratud aja alguseks, võiks asuda järgmiste järkude juurde.

e) Sõjaajal peab tarvitama neidsamu printsiipe, kuid õpe peab olema intensiivsem

ja programme ning õppekavasid peab välja andma sagedamini, et soodustada kiirelt juurde arenevaid organisatsioone.

§ 56. INSPEKTEERIMINE. — Inspek-
teerimine on juhtimise tegevus ja seda
peavad toimetama kõigi astmete ohvitserid-
ülemad ja nende staapide ohvitserid, et
selgitada kas peetakse kinni programmist,
kas tarvitatakse heakskiidetud doktriine,
printsiipe ja metoode ja milliseid tagajärga
saavutakse. Üheltki isikult ehk üksuselt ei
nõueta katse sooritamist ehk väljaõppe
demonstreerimist rohkem kui tema prog-
rammis selleks momendiks ette nähtud,
väljaarvatud asjast huvitatud isiku ehk
üksuse ülema enese korraldusel.

19